

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z odwołania R. S.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych i Administracji w Warszawie
o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 marca 2025 r.,
skarg kasacyjnych odwołującego się i organu rentowego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 10 października 2023 r., sygn. akt III AUa 1973/22,

**na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c. umarza postępowanie
kasacyjne w całości (w zakresie obu skarg kasacyjnych).**

[SOP]

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyniku rozpoznania apelacji wniesionych przez Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie i R.S. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 maja 2022 r., wyrokiem z dnia 10 października 2023 r. w pkt 1. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1. w ten sposób, że zmienił zaskarżoną decyzję Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie z 6 lipca 2017 r. ustalając od 1

października 2017r. wysokość emerytury R.S. na 51,20% podstawy wymiaru przy przyjęciu 0% podstawy wymiaru za każdy rok służby od 1 września 1977 r. do 31 lipca 1990r. bez zastosowania ograniczenia do wysokości miesięcznej kwoty przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, oraz oddalił odwołanie od tej decyzji w pozostałej części; w pozostałej części oddalił apelację organu rentowego; w pkt 3. oddalił apelację R.S.; w pkt 4. zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego złożył zarówno organ rentowy, zaskarżając ten wyrok w części tj. pkt 2 wyroku w zakresie w jakim oddalił apelację organu rentowego oraz ubezpieczony R.S., zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w części, tj. w zakresie w jakim Sąd zmienił wyrok sądu pierwszej instancji w punkcie 1., zmieniając decyzję Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie z dnia 6 lipca 2017 r., w części, od 1 października 2017 r. ograniczając wysokość emerytury R.S. do 51,20% podstawy wymiaru, przy przyjęciu 0% podstawy wymiaru za każdy rok służby od 1 września 1977 r. do 31 lipca 1990 r. oraz oddalając odwołanie w pozostałej części, a także w zakresie punktu 4.

Pismem z dnia 21 lutego 2025 r. (wpłynęło do Sądu Najwyższego 25 lutego 2025 r.) organ rentowy przedkładając dwie decyzje z dnia 28 października 2024 r. wniósł o umorzenie postępowania w sprawie.

Organ rentowy w dniu 28 października 2024 r. na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 1 oraz art. 15 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Anty korupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst Dz.U. z 2024 r., poz. 1121, dalej jako „ustawa zaopatrzeniowa”) w związku z Decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Nr [...] z dnia 18 września 2024 r., wydaną na podstawie art. 8a ustawy zaopatrzeniowej o wyłączeniu stosowania art. 15c ww. ustawy z urzędu od

dnia 1 października 2017 r., tj. od daty obniżenia wysokości świadczenia ponownie ustalił wysokość emerytury z uwzględnieniem wszystkich przysługujących waloryzacji.

Organ rentowy w dniu 28 października 2024 r. na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. ustawy zaopatrzeniowej w związku z Decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Nr [...] z dnia 18 września 2024 r., wydaną na podstawie art. 8a ustawy zaopatrzeniowej o wyłączeniu stosowania art. 22a ww. ustawy z urzędu od dnia 1 października 2017 r., tj. od daty obniżenia wysokości świadczenia ponownie ustalił wysokość renty inwalidzkiej z uwzględnieniem wszystkich przysługujących waloryzacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zmiana lub wykonanie przez organ rentowy decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy przed sądem ubezpieczeń społecznych (art. 477¹³ zdanie drugie k.p.c.). Sąd ten zobowiązany jest jednak umorzyć postępowanie w całości lub w części, jeżeli przed rozstrzygnięciem sprawy nastąpi wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony (art. 477¹³ zdanie pierwsze k.p.c.). Przyjmuje się, że wskazany przepis stanowi samodzielną podstawę uchylenia lub zmiany decyzji na korzyść odwołującego się, obok przyczyn przewidzianych w art. 83a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 20224 r., poz. 497 (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 r., II UK 240/11, OSNP 2013 nr 7-8, poz. 98).

Z kolei z mocy art. 355 § 1 k.p.c. sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona ugoda zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 września 2017 r., II UK 423/16 (LEX nr 2401070) zwrócił uwagę, że art. 477¹³ k.p.c., stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 355 § 1 k.p.c. w tym znaczeniu, że określa szczególne przesłanki umorzenia postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2011 r., III UK 196/10, OSNP 2012 nr 17-18,

poz. 222 i postanowienie z dnia 25 lipca 2012 r., II UK 333/11, OSNP 2013 nr 13-14, poz. 164). Ten szczególny rodzaj ustania procesu właściwy jest w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w których sąd nie rozstrzyga o żądaniu pozwu, lecz o zasadności odwołania przez badanie prawidłowości stanowiska organu rentowego zawartego w decyzji. W postępowaniu sądowym organ rentowy staje się stroną, której służy uprawnienie dysponowania procesem. Jako strona bierna w procesie może uznać żądanie, z tym że wyłącznym sposobem wyrażenia takiej woli jest wydanie decyzji o treści odnoszącej się do żądania odwołania; jest to jedyny sposób wypowiedzi organu rentowego. Decyzja wydana w toku sprawy może nie zaspokajać w całości żądania odwołania i może stać się - jak każda - przedmiotem odwołania wszczynającego inną sprawę, albo je zaspokajać w całości lub w części, a wtedy wywiera istotny wpływ na tok postępowania sądowego. Wydanie przez organ rentowy w toku sprawy tak ocenionej przez sąd decyzji, skutkuje umorzeniem postępowania w odpowiednim zakresie. Odpowiednio, w przypadku wydania decyzji częściowo uwzględniającej żądania strony, postępowanie sądowe umarza się co do nieistniejącego przedmiotu odwołania, w pozostałym zaś zakresie sąd kontynuuje rozpoznawanie odwołania (por. także postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 marca 2012 r., II UK 314/11, LEX nr 121515; z dnia 25 stycznia 2012 r., II UK 228/11, LEX nr 121543; z dnia 25 lipca 2012 r., II UK 333/11, OSNP 2013 nr 13-14, poz. 164 i z dnia 5 maja 2000 r., II UKN 191/00, OSNAPiUS 2002 nr 4, poz. 96; przywołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2011 r., III UK 196/10).

Zgodnie z art. 477¹³ § 1 k.p.c., zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia lub decyzji wydanej przez ten zespół, przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji lub orzeczenia nie ma wpływu na bieg sprawy. Z jednolicie przyjętej w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładni tego przepisu wynika, że nie jest konieczna zmiana czy też uchylenie zaskarżonej decyzji, a więc innymi słowy wyeliminowanie jej z obrotu. Chodzi w nim o wydanie takiej decyzji, której skutkiem jest uwzględnienie w

całości lub w części żądania strony objętego przedmiotem zaskarżonej decyzji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 maja 2000 r., II UKN 191/00, OSNAPIUS 2002 nr 4, poz. 96 oraz z dnia 16 lipca 1998 r., II UKN 138/98, OSNAPIUS 1999 nr 13, poz. 440; z dnia 6 października 2022 r., III USK 27/22, LEX nr 3508433; z dnia 14 grudnia 2022 r., III USK 30/22, LEX nr 3557784; z dnia 9 października 2022 r., III USK 31/22, LEX nr 3509796; z dnia 9 lutego 2023 r., III USK 104/22, LEX nr 3514753).

Mając to na uwadze, uznać należy, że wydanie przez organ rentowy decyzji w całości uwzględniającej żądanie odwołującego się, będące przedmiotem skargi kasacyjnej, uzasadnia umorzenie postępowania (art. 398¹⁹ w związku z art. 398²¹ w związku z art. 391 § 1 w związku art. 477¹³ i art. 355 § 1 k.p.c.).

Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy, dostrzec należy, że decyzje z dnia 28 października 2024 r. 2024 r. uwzględniają żądania odwołującego się, to zaś stanowi podstawę do umorzenia postępowania wraz z uchyleniem wyroków Sądów obu instancji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

M.G.

[a.ł.]